

АНОТАЦІЯ
кваліфікаційної роботи на здобуття освітнього ступеня бакалавра
Сомкіна Аліна Олександрівна
«Гендерні особливості прояву страхів у осіб юнацького віку»
м. Одеса, 2025 рік

Кваліфікаційна робота присвячена дослідженню гендерної специфіки прояву страхів у юнацькому віці. Актуальність теми обумовлена зростанням психологічної вразливості молоді до стресових чинників у зв'язку з воєнними подіями, соціальною нестабільністю та кризовими змінами в українському суспільстві. Особлива увага приділяється аналізу соціальних страхів, які найчастіше виникають у молодих людей в період становлення особистісної ідентичності.

У першому розділі здійснено теоретико-методологічний аналіз поняття «страх», його психологічної природи, функцій, класифікацій, а також описано основні підходи до вивчення феномену страху в різних психологічних школах. Розглянуто особливості переживання страхів у юнацькому віці та чинники, що їх детермінують, з урахуванням гендерного аспекту.

У другому розділі представлено результати емпіричного дослідження, проведеного серед юнаків і дівчат віком 17-19 років. Використано валідні психодіагностичні методики, отримані дані засвідчили відмінності у спектрі страхів за гендерною ознакою, виявили вплив страху на рівень доброзичливості, агресивності та міжособистісної взаємодії. Розроблено практичні рекомендації щодо психологічної підтримки молоді з урахуванням виявлених гендерних особливостей страхів. Наголошено на необхідності застосування індивідуально-орієнтованого підходу та психокорекційних програм для підвищення стресостійкості та соціальної адаптації юнаків і дівчат.

Результати дослідження можуть бути використані в роботі практичних психологів, освітніх закладів, центрів молодіжної підтримки та соціально-психологічної допомоги.

Ключові слова: страх, юнацький вік, гендерні відмінності, доброзичливість, ворожість, соціальна адаптація, психодіагностика.

ABSTRACT
of the qualification work for obtaining a bachelor's degree
Somkina Alina Oleksandrivna
Gender Specifics of the Manifestation of Fears in Adolescents
Odesa, 2025

The qualification work is devoted to the study of the gender specificity of the manifestation of fears in adolescence. The relevance of the topic is due to the increase in the psychological vulnerability of young people to stress factors in connection with military events, social instability and crisis changes in Ukrainian society. Special attention is paid to the analysis of social fears, which most often arise in young people during the period of formation of personal identity.

The first section provides a theoretical and methodological analysis of the concept of "fear", its psychological nature, functions, classifications, and also describes the main approaches to studying the phenomenon of fear in various psychological schools. The features of experiencing fears in adolescence and the factors that determine them are considered, taking into account the gender aspect.

The second section presents the results of an empirical study conducted among boys and girls aged 17-19. Valid psychodiagnostic methods were used, the data obtained showed differences in the spectrum of fears by gender, revealed the influence of fear on the level of benevolence, aggressiveness and interpersonal interaction. Practical recommendations were developed for psychological support of youth, taking into account the identified gender characteristics of fears. The need to use an individually oriented approach and psychocorrectional programs to increase stress resistance and social adaptation of young men and women was emphasized.

The results of the study can be used in the work of practical psychologists, educational institutions, youth support centers and socio-psychological assistance.

Keywords: fear, adolescence, gender differences, benevolence, hostility, social adaptation, psychodiagnostics.